

CNV reactie initiatiefwetsvoorstel van de heer Van Weyenberg tot het vergroten van inspraak van deelnemers van pensioenfondsen over het door een pensioenfonds gevoerde verantwoord beleggingsbeleid en het uitsluitingsbeleid.

Graag reageert het CNV op het initiatiefwetsvoorstel van de heer Van Weyenberg. Dit wetsvoorstel wil de inspraak van deelnemers van pensioenfondsen over het door hun pensioenfonds gevoerde verantwoord beleggingsbeleid en het uitsluitingsbeleid vergroten.

Voorstel is om hiervoor het adviesrecht van verantwoordingsorganen en belanghebbendenorganen uit te breiden met “de wijze waarop in het beleggingsbeleid rekening wordt gehouden met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen”. Tevens wordt gedacht om aan verantwoordingsorganen een goedkeuringsrecht toe te kennen en om het goedkeuringsrecht van belanghebbendenorganen uit te breiden “voor elk voorgenomen besluit met betrekking tot het uitsluitingsbeleid”. (Wijziging artikel 115a en artikel 115c Pensioenwet).

Daarnaast voorziet dit initiatiefwetsvoorstel in wijziging van artikel 135 Pensioenwet. Hier wordt een nieuw toe te voegen lid voorgesteld, luidende “een pensioenfonds legt vast op welke wijze in het beleggingsbeleid rekening wordt gehouden met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen. In dit kader stelt het pensioenfonds onder meer uitsluitingsbeleid vast, waarin wordt vastgelegd in welke ondernemingen of activiteiten niet wordt belegd. Het pensioenfonds evalueert en actualiseert het uitsluitingsbeleid ten minste tweemaal per jaar”.

Vanzelfsprekend onderschrijft het CNV uitdrukkelijk het belang van het voeren van een verantwoord beleggingsbeleid. Het aan het papier toevertrouwen van de uitgangspunten van het CNV over verantwoord beleggingsbeleid doet het CNV al sinds 1999. Sindsdien is het CNV er in geslaagd om verantwoord beleggingsbeleid blijvend onder de aandacht te brengen bij zijn pensioenfondsbestuurders. Deze pensioenfondsbestuurders ontvangen bijscholing vanuit het CNV, waarbij de ontwikkelingen op het terrein van verantwoord beleggingsbeleid een zeer belangrijk aandachtspunt vormen. Momenteel herijkt het CNV zijn Beleggingscode 2012.

Volgens het CNV is uitsluiting een vorm van verantwoord beleggingsbeleid. Net zoals engagement (het beïnvloeden van het doen en laten van ondernemingen, waarin een pensioenfonds aandelen houdt) en insluiting (het bewust investeren in ondernemingen, die vooral ondernemen op basis van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid of waar juist veel te verbeteren valt) vormen zijn van verantwoord beleggingsbeleid. Het CNV denkt dan ook dat het toekennen van een goedkeuringsrecht aan verantwoordingsorganen cq. het uitbreiden van het goedkeuringsrecht van belanghebbendenorganen over het uitsluitingsbeleid dubbelop is, juist dus omdat het uitsluitingsbeleid al onderdeel is van het verantwoord beleggingsbeleid.

Zoals gezegd, vindt het CNV het voeren van een verantwoord beleggingsbeleid zeer belangrijk. Dat staat buiten enige discussie. Wel denkt het CNV dat de pensioenwetgeving de lading van dit wetsvoorstel al dekt. Het CNV verwijst daarvoor naar artikel 135, lid 4 Pensioenwet: “een pensioenfonds vermeldt in zijn jaarverslag op welke wijze in het beleggingsbeleid rekening wordt gehouden met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen”. Dit in samenspraak met het bepaalde in artikel 115a, lid 2 Pensioenwet, waarin is bepaald dat “een verantwoordingsorgaan de bevoegdheid heeft een oordeel te geven over het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van het intern toezicht, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van bestuur daarop, bekend gemaakt en in het jaarverslag opgenomen”. En ook in samenspraak met het bepaalde in artikel 115c, lid 2, sub c Pensioenwet, waarin is opgenomen dat “het belanghebbendenorgaan adviesrecht heeft over elk voorgenomen besluit van het pensioenfonds met betrekking tot onder meer vaststelling van het jaarverslag”. Tot slot eveneens in samenspraak met het bepaalde in artikel 115c, lid 9, sub e Pensioenwet, waarin is

neergelegd dat “het belanghebbendenorgaan goedkeuringsrecht heeft voor elk voorgenomen besluit met betrekking tot het strategische beleggingsbeleid”.

Volgens het CNV zijn verder nog de uitgangspunten 27 tot en met 29 van de Code Pensioenfondsen en artikel 102a, lid 1 Pensioenwet van belang. In uitgangspunt 27 staat dat “het bestuur zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast legt en er voor zorgt dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden. Hierbij houdt het bestuur ook rekening met goed ondernemingsbestuur”. Uitgangspunt 28 van de Code Pensioenfondsen bepaalt dat “het bestuur bij het bepalen van het beleid rekening houdt met de verplichtingen die het fonds is aangegaan. Ook houdt het bestuur hierbij rekening met zijn verantwoordelijkheid ten opzichte van de belanghebbenden om te zorgen voor optimaal rendement bij een aanvaardbaar risico”. Verder zegt uitgangspunt 29 van de Code Pensioenfondsen dat “het bestuur er voor zorgt dat er onder belanghebbenden draagvlak bestaat voor de keuzes over verantwoord beleggen”. Artikel 102a, lid 1 Pensioenwet luidt: “het bestuur van een pensioenfonds draagt in overleg met de overige organen van het pensioenfonds zorg voor de vastlegging van de doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding van het pensioenfonds”. Ook deze bepalingen leiden volgens het CNV tot de conclusie dat wat het wetsvoorstel beoogt, reeds is geregeld.

Het CNV zou er wel voorstander van zijn wanneer in artikel 102a, lid 1 Pensioenwet wordt opgenomen, dat bij het bepalen van de risicohouding ook bij deelnemers wordt gepeild hoe het verantwoord beleggingsbeleid er volgens hen uit moet zien.

Mede door het vaak relatief gering aantal leden van verantwoordingsorganen en belanghebbendenorganen, komt er best veel kijken bij het bekleeden van het lidmaatschap van deze organen. Het CNV vreest dat dit wetsvoorstel er toe kan leiden dat verantwoordingsorganen en belanghebbendenorganen aangemerkt worden als medebeleidsbepaler. Gevolg hiervan kan zijn dat voor leden van deze organen dan wettelijke geschiktheidseisen gaan gelden. Dit kan een drempel vormen voor deelnemers om lid te willen worden van deze organen.

Concluderend, het CNV is overtuigd voorstander van het voeren van een verantwoord beleggingsbeleid. Wel denkt het CNV, dat in wat wordt voorgesteld, in het initiatiefwetsvoorstel van de heer Van Weyenberg, reeds wordt voorzien. Ook is het CNV bevreesd dat het initiatiefwetsvoorstel kan leiden tot het van toepassing verklaren van wettelijke geschiktheidseisen op leden van verantwoordingsorganen en belanghebbendenorganen. Dit kan een serieus obstakel gaan vormen voor deelnemers om lid te willen worden van deze organen. Raadzaam zou volgens het CNV zijn om in artikel 102a, lid 1 Pensioenwet op te nemen dat er ook gepeild wordt hoe het verantwoord beleggingsbeleid er volgens deelnemers moet uitzien.